

1:o) Gustaf I:s, modellerad af l'Archevesque och gjuten af Meyer, är upprest på Riddarhustorget. Den är hel och hållen af kanoner, eröfrade år 1700, och aftäcktes 1774. Statyn föreställles gående från Riddarhuset till Slottet, för att antyda det Gustaf I utgick utur ridderskapet och adelns leder för att bestiga tronen.

2:o) Gustaf II Adolfs bildstod till häst, på det torg som nu bär hans namn. Den är modellerad och gjuten af ofvanstående personer, men med dess förfärdigande gick det dock synnerligen långsamt. År 1772 var modellen färdig, gjöts 1779, uppsattes 1791, men invigdes ej förrän 1796, sedan den kostat den betydliga summan af 174,000 R:dr. Den väger 181½ skeppund.

3:o) Gustaf III:s staty, vid Skeppsbron midtför Slottsbacken, är på bekostnad af Stockholms borgerskap upprest år 1808. Den är modellerad af Sergel och 1799 gjuten af kapten Appelqvist.

4:o) Carl XIII:s, på torget af samma namn, är modellerad af professor Göthe, gjuten i Paris af Carbonnau samt aftäckt den 5 November 1821. Den är upprest på bekostnad och såsom en tacksamhetsgård af konung Carl XIV Johan. De omgifvande 4 lejonerna, modellerade af Fogelberg, blefvo dock ej färdiga förrän 1824.

5:o) Birger Jarls stod, modellerad af B. Fogelberg och hvar till medel genom subskription blifvit insamlade. Den aftäcktes den 21 Oktober 1854 och har sin plats midtför Riddarholmskyrkan.

6:o) Carl XIV Johans staty till häst, bekostad af H. M. Konung Oscar och modellerad af nyssnämnde frejdade konstnär. Stodens hela höjd från marken till det öfversta af hatten är 17 alnar, hvaraf fotställningen upptäger 9 alnar. Liksom den ofvannämnde, är den gjuten i München 1852 af von Miller. På fotställningen af hvit marmor, gjord i Carrara af J. Lundgren, och på hvilken man framtill ser svenska riksvapnet i basrelief, läser man på venstra sidan orden: "At Carl XIV Johan, Brödrafolkens Fader, af Oscar I." Baktill står årtalet: MDCCCLIV. Endast statyn lär kostat 40,000 R:dr Banko, förutom platsens ordnande, grundvalen och fotställningen. Med stor högtidlighet aftäcktes densamma den 4 November 1854, 41:sta årsdagen af Sveriges och Norrrikes förening. Slussplanen, der den är upprest, kommer att bära namn af Carl Johans torg, liksom den omnämnde platsen på Riddarholmen Birger Jarls.

Utom ofvannämnde åt svenska konungar redan uppresta bildstoder, har äfven en svensk konung, Gustaf III, låtit på Slottsbacken resa en obelisk af granit till minne af Stockholms borgerskaps trohet och nit förmedelst vaktgöring i hufvudstaden under 1788 års krig.

Stockholm har dessutom 12 broar: stora och lilla Norrbro, Nybron, gamla och nya Kungsholmsbron, Munkbron, 2 vid nya slussen, Liljeholmsbron, samt Skeppsholms-, Kastellholms- och Djurgårdsbroarne. Af dessa är Norrbro den märkligaste. Den påbörjades 1787, fullbordades på 10 års tid, har en längd af 180 till 190 alnar, 30 alnars bredd, och skall hafva kostat 36 tunnor guld. 3:ne äro af jern, nemligen lilla Norrbro, färdig 1843, och de båda slussbroarne från 1845.

I eller närmast omkring hufvudstaden finnas 4 helsobrunnar: Norrmalms eller Surbrunn, upptäckt 1690, Sabbatsbergs, upptagen 1734, Djurgårdsbrunn, hvars ena källa redan varit bekant på 1500-talet, men hvaraf den starkare ej upptäcktes förrän 1750, samt slutligen Uggelvikskällan, endast besökt Trefaldighetsafton af hufvudstadens lägre befolkning.

Vid sin första uppkomst utgjorde Stockholm med sina murar en oval figur af omkring 2,000 svenska alnars omkrets. Denna obetydliga vidd bibehöll staden vid pass 300 år, men har på de sednare 3 seklerne blifvit så utvidgad, att den nu, med förstäderna eller, såsom de kallas, malmarne, innehåller 2 svenska mil eller 36,000 alnar, och således, under denna tiderymd, vunnit en tillväxt i storlek af ungefär 18 gånger. Egovidden lär vara 4,668 tunnland, af hvilka åker, äng och skog upptaga 2,468 samt det bebyggda rummet 2,200 tunnland. Af dessa ofvannämnde 2,468 tunnland utgjorde åker 1,669, äng 261 och skog samt betesmark 538 tunnland, i hemmantal upptagne till 30. Stadens längd räknas, emellan Norr- och Skanstull, till något öfver $\frac{1}{2}$ svensk mil. Hvad husens antal beträffar, uppgick det 1729 till 4,500, år 1741 till 5,000, men 1850 till icke mer än 4,546. Förklaringen öfver detta förhållande ligger, oaktadt de många byggnader hvilka årligen uppföras, förmodligen uti det vida större omfånget af de stenhus, som numera byggas, och af hvilka månget upptager samma rymd, som 2, 3 till 4 trähus fordom intogo. Uppskattningsvärdet för hus och tomter uppgick 1850 till en summa af 39,287,686 R:dr 36 sk. 8 rst. Banko, och staden erlägger i statsbidrag sammanlagdt 995,147 R:dr 3 rst., hvaraf bevillning efter 2:dra artikeln uppgår till 320,218 R:dr 39 sk., ecklesiastikstatens underhåll till 56,464: 28. 5., kostnaden för stadens styrelse till 141,336: 44. 1., och fattigförsörjningen till 166,081: 14. 3.

Hufvudstaden är indelad i 550 kvarter och har 170 gator, 105 gränder samt 34 torg, hamnar och öppna platser. Dess vapen föreställer Erik den Heliges bröstbild, såsom under katolska tiden icke allenast hela rikets, utan äfven, efter hvad ofvan är nämnt, hufvudstadens skyddshelgon.

I slutet af år 1849 undergick Stockholms Magistrat och Rådstufvurätt en förändrad organisation, hvarföre den, sedan Kämnersrätterne numera upphört, utgöres af 2 borgmästare, 12

lagfarne och 2 icke lagfarne rådmän. En serskild afdelning af magistraten, under benämning af Handels- och Ekonomi-kollegium, upptager och behandlar de ekonomiska och andra ärenden, hvilka förut blifvit handlagde af Politie-, Embets- och Byggningskollegium samt Handelskollegium. Rådstufvurätten är fördelad på 6 afdelningar, af hvilka den första består af justitieborgmästaren samt 2 lagfarne rådmän, magistratssekreteraren samt en stadsnotarie, den andra af en borgmästare samt 2 lagfarne rådmän jemte en stadsnotarie, hvarförutan de icke lagfarne rådmännen, hvilka eljest icke äro ledamöter i rådstufvurätten, biträda vid besigtningar och värderingar, samt tredje, fjerde, femte och sjette afdelningarne, hvardera af 2 lagfarne rådmän, den ene ordförande och den andre vice-ordförande, tillika med en civilnotarie och 2 brottmålsnotarier.

En förändrad organisation för polisinsättningen fastställdes likaledes 1850, hvarigenom den under Öfverståthållareembetet ställda polis- och nattbevakningspersonal utgöres af 10 polis-kommissarier, 20 öfverkonstaplar, 160 ordinarie poliskonstaplar och 200 extra, hvilka äro till tjänstgöring anställda inom hufvudstadens 80 bevakningsdistrikter. Öfverkonstaplarna begagnas såsom biträdande befäl och kontrollanter öfver den egentliga bevakningspersonalen. Stadens trenne fiskaler hafva åliggande att, närmast kommissarierne, vaka öfver ordningen och säkerheten inom hufvudstaden, hvarföre en är stationerad i inre Staden, en på Söder- och en på Norrmalm. Nattbevakningen, vid hvilken hufvudstadens garnison serskildt biträdes medelst trenne fasta vaktposter, nemligen en på Norr- och tvänne på Södermalm, utom de vanliga militärvakterna, samt patrulleringar i stadens yttre trakter, verkställes af poliskonstaplarna sålunda, att, från klockan 10 på aftonen till klockan 6 på morgonen hvarje dygn, en ordinarie och en extra konstapel inom hvart och ett distrikt äro i ständig verksamhet, nemligen 2 från klockan 10 till klockan 2, och 2 från denna tid till klockan 6, hvarefter de andra konstaplarna äro från bevakning under den öfriga tiden af dygnet befriade, hvaremöt, i afseende på polisbevakningen om dagarne, 2 hvarandra närmast liggande distrikter äro sammanslagne till ett, der bevakningen turvis förrättas af dessa distrikters ordinarie konstaplar. Af manskapet vid Brandsläckningskorpsen verkställes dessutom patrullering nattetid i den trakt, der dess vaktrum är beläget, samt besörjes transport af häktade personer derifrån till stadens häkte.

Kostnaderne för hufvudstadens polis uppgå årligen till 406,200 R:dr Banko, hvilka bestridas hufvudsakligast dels af ett statsanslag å 15,000 R:dr, dels genom afgifter från brandvaktskasse-administrationen, hufvudstadens drätselkommission och afgiften för rättigheten till minutförsäljning af bränvin. Deraf åtgå för dagbevakningen 76,200 och för nattbevakningen 30,000

R:dr. Af stadens genom denna organisation numera upplösta militärkorps har ofvannämnde serskilda Brandsläckningskorps blifvit bildad, som aflönas genom en af stadens Brandförsäkringskontor beviljad förhöjning i brandvaksafgiften för alla öfver 12 års tid brandförsäkrade egendomar.

En ändamålsenligare gatulykning medelst gas har nu till en början åstadkommits i Nicolai, Clara och Jacobs församlingar, men skall utsträckas till alla delar af staden. Tillgångar härtill bereddades derigenom, att 1:o) hus- och tomtägare åtog sig en afgift af 16 sk. för 1,000 R:dr af fastigheternes taxeringsvärde, 2:o) att de erlägga 5 sk. å riksdalern enligt 2:dra Art. Bevillningsförordningen; 3:o) genom en årlig afgift af 2 sk. efter 2:dra Art. bevillning för embete, tjänst eller pension, att utgöras af alla stadens invånare, samt för näring och rörelse efter 4 sk. å riksdalern efter nämnde Art., och 4:o) genom årlig afgift af 1 procent af hyressumman för de af stadens invånare, hvilkas hyra öfverstiger 200 R:dr Banko, men ej betala bevillning för någon af de här ofvan uppräknade kathegorier.

Undervisningsanstalterne i hufvudstaden sönderfalla hufvudsakligen i 2 afdelningar: de läroverk och skolor, hvilka lyda under Direktionen för stadens undervisningsverk, samt de skolor, som äro ställda under inseende dels af Stockholms Stads Konsistorium eller Kongl. Hof-Konsistorium, dels af serskilda Direktioner och Styrelser. Till första kathegorien hörer Stockholms gymnasium samt de högre lärdomsskolorne, äfvensom apologist- och barnskolorne, uteslutande tillhörande hufvudstadens territorialförsamlingar. Dessa undervisningsanstalter utgöra till antalet 13, med tillsammantaget 50 lärare, hvilkas sammanslagna lönebelopp 1850 uppgick till 17,437 R:dr 16 sk., de 8 gymnasieläraryrarnes aflöning oberäknad. Lärjungarnes sammanräknade antal var vid nämnde tid 1,159, af hvilka vid gymnasium 98. Till sednare kathegorien räknas alla andra undervisningsanstalter, vare sig instituter eller kateket-, handtverks-, fattig- och folkskolor inom hufvudstaden, belöpande sig till ett antal af icke mindre än 48, med 139 lärare, hvilkas sammanräknade aflöning utgjorde 72,347 R:dr 25 sk. 8 rst. Banko. Lärjungarnes antal uppgick till 7,822, häruti dock inberäknadt Gymnastiska Centralinstitutets, bestigande sig till 2,500, men hvilka till större delen utgöras af den öfriga skolungdomen. Bland dessa undervisningsanstalter hafva varit talrikast besökta: Nicolai församlings fri- och fattigskola af 381 lärjungar, Maria Magdalena folkskola af 283, den i Hedvig Eleonora församling för gossar af 249 och för flickor af 230, Normalskolan jemte skolan för flickornas handarbeten af 227, Svenska Slöjdföreningens skola af 201 och Jacobs och Johannis församlings fri- och fattigskola af 200. Den, enligt kungörelsen af den 13 Mars 1846, stadgade och till Stadsnämnden ingående folkskoleafgift uppgick vid 1853 års början till 7,358 R:dr 6

sk. 1 rst. Fördelningen häraf skedde under loppet af nämnde år på följande sätt:

till Storkyrkoförsamlingen	581: 44. 2.
till Clara d:o	436: 21. 1.
till Jacobs och Johannis d:o	727: 19. 2.
till Maria Magdalena d:o	945: 29. 9.
till Catharina d:o	1,454: 38. 4.
till Kungsholms d:o	654: 31. 8.
till Ladugårdslands d:o	1,454: 38. 4.
till Adolf Fredriks d:o	1,018: 17. 6.
	7,274: — —

hvarföre vid årets slut behållningen utgjorde 84 R:dr 6 sk. 1 rst. Banko. Bland dessa under denna sednare kathegori upptagne undervisningsanstalter får dessutom serskildt nämnas: Technologiska institutet med 7 lärare och 56 elever, Carolinska medico-chirurgiska institutet med 14 lärare och 102 lärjungar, Veterinärinrättningen med 4 lärare och 41 lärjungar, Skögsinstitutet med 2 lärare och 12 elever, samt slutligen Abraham Rydbergs stiftelse för danande af skiicklige sjömän med 6 lärare och 69 lärjungar, och Navigationsskolan med 5 lärare och 47 elever. Denna ofvannämnde Rydbergiska stiftelse har äfvenledes den största fonden eller 150,000 R:dr. Dernäst kommer Jacobs och Johannis församlings fri- och fattigskola med 65,900 R:dr fond, Nicolai församlings d:o med 63,346: 9. 4., Philipsenska skolan i Maria med 46,216: 32., Normalskolan med 25,000 och Nicolai församlings kateketskola med 21,000 R:dr. För öfrigt uppgingo 1850 skolornas af förra kategorien räntebärande fonder till 14,007: 17. 4. och inkomster till 7,238: 17. 1., samt fonder af sednare kategorien till 452,693: 11. 8. och inkomster till 133,253: 20. 10., eller fondernas sammanslagna belopp till 466,700 R:dr 29 sk. och inkomsternas till 440,491 R:dr 37 sk. 11 rst. Banko.

Fattigvården i hufvudstaden bestrides i enlighet med Kongl. Stadgan om fattigvården af år 1843 utaf Stockholms stadsnämnd såsom öfverstyrelse samt af församlingarnes fattigvårds- och ordningsafdelningar. År 1853 bestego sig Stadsnämndens inkomster till 293,108 R:dr 18 sk. 7 rst. och dess utgifter till 114,199: 28. 8. Tillgångar i fastigheter, fordringar, inventarier m. m. upptogos vid samma tidpunkt till 226,622: 42. 8. och skulderne till ett belopp af 47,714: 4. 9., hvilket således visade en behållning af 478,908: 37. 11. Den allmänna fattigförsörjningsafgiften, som af hufvudstadens invånare erlägges, har från och med 1850 utgått med 24 sk. af hvarje mantalsskrifven person öfver 18 år, samt med 16 sk. för hvarje riksdalers bevillning enligt 2:dra artikeln i Bevillningsförordningen. Fattig- och försörjningshusen i stadens 8 territorialförsamlingar egde 1853 i

kapitaler och fastigheter tillsammans 384,805 R:dr 29 sk. 3 rst., och samma år utgjorde deras inkomster samt utgifter en summa af 109,616 R:dr 16 sk. 10 rst. Högsta antalet af fattighjon under loppet af nämnde år var 1,122 och det minsta 961, af försörjningshjon högsta antalet 747 och lägsta 418, samt af personer, som utom hus åtnjöto fattigvård, högsta antalet 1,281 och minsta 288. Som underhållstagarne icke kunnat för närvarande hvarken hållas instängde eller sysselsättas med tjenligt arbete, så är beslut fattadt om uppförande af gemensamma fattigförsörjningslokaler i förening med arbetshus, ett å Söder- och ett å Norrmalm. En ny byggnad är för detta ändamål redan till största delen uppförd å allmänna Arbetshusets tomt å Söder, och hvad beträffar lokalen å Norr för de öfriga församlingarnes försörjningshjon, har Stockholms stad garanterat ett lån å 100,000 R:dr Banko, i följe hvaraf tomt redan är anskaffad, ritningar uppgjorde, och kommer grundläggningsarbetet att börja med våren 1855.

Fyra militärkorpser, hörande till Stockholms garnison, äfvensom några församlingar, förutom territorialförsamlingarne i allmänhet, hafva dessutom serskilda understödsfonder och fattigvårdsanstalter. Dessa utgöras af: Drottningens hospital vid Svea Lifgarde, Prins Oscars hospitalsinrättning vid Lifgardet till häst, Kronprinsessan Josephinas pensionsinrättning vid Andra Lifgardet, Svea Artilleriregementes soldat-barnhusinrättning, Skeppsholms församling, Kongl. Hofstatens gratialkassa och Spetsiska fonden, Nicolai församlings enskilda fattigvårdsfond samt Tyska församlingen. Sammanlagdt egde de vid 1850 års slut en kapitalbehållning af 173,263: 44. 11. samt uti inkomster 15,677: 40. 3., hvaraf pensioner till ett belopp af 10,543: 28. 6. utbetalades till 546 underhållstagar.

I afseende på öfriga uti hufvudstaden varande milda stiftelser samt pensions- och understödsinrättningar, kunna de indelas i 4 klasser.

1:o) *Barnhus, Barnbördshus och Uppfostringsanstalter.*

Af sådane finnas 8, af hvilka 2 höra till första, 2 till andra och 4 till tredje kategorien. Stockholms allmänna Barnhus egde 1853 fastigheter, så utom som inom hufvudstaden, till ett värde af 195,683 R:dr 16 sk., dess kapitalbehållning utgjorde 393,945 R:dr 32 sk. 2 rst., inkomster 187,458 R:dr 33 sk. 6 rst., samt utgifter tillsammanstagne 95,401 R:dr 30 sk. 5 rst. Antalet af barn inom barnhuset under loppet af samma år var 741, men utom barnhuset hos fosterföräldrar den 1 Januari 1854 2,629. Fosterlönen varierar från och med 53 till och med 12 R:dr B:ko för hvarje barn. Inlösningspriset är tills vidare 200 R:dr B:ko. Då, i följd af rikets ständers vid 1851 års riksdag vidtagne beslut angående spelkort-stämplingen, Allmänna Barnhuset från

och med 1855 års början derjemte erhåller en högst betydligt tillökad årlig inkomst, bör det kunna verksamt understödja fattigvården i fråga om fattiga barns vårdande. Primurareordens Barnhus, om icke så förmöget som det förra, eger dock fastigheter till ett värde af 45,000 R:dr och vid 1852 års slut en kapitalbehållning af 282,865 R:dr 17 sk. Banko samt reservfonden 2,701 R:dr 22 sk. 9 rst., hvarfäll kom uti inkomster 21,066 R:dr 38 sk. 7 rst. Pensioner och underhåll in natura utgingo med 19,122 R:dr 22 sk. 6 rst. för året till 392 underhållstagare, af hvilka utom barnhuset 292 erhöilo fosterhjelp. Allmänna Barnbördshuset egde 1852 fastighet, uppskattad till 30,000 R:dr, en kapitalfond af 105,166 R:dr 32 sk. samt inkomster bestigande sig för året till 6,653 R:dr 20 sk. Pensioner etc. uppgingo icke till mer än 725 R:dr, men utgifter af andra slag till 5,327 R:dr 25 sk. 4 rst., eller tillsammans 6,052 R:dr 25 sk. 4 rst. Rikets Ständer hafva vid 1854 års riksdag, inseende behovet af en utvidgad lokal, anslagit 50,000 R:dr till uppförande af ett nytt barnbördshus. Sällskapets Pro Patria Barn- och Barnbördshus egde vid 1850 års slut 15,000 R:drs fastighetsvärde och 17,546 R:dr 22 sk. 7 rst. uti inkomster. Härifrån utgingo pensioner och underhåll in natura med 202 R:dr till endast 3 personer, men utgifterna bestego sig för öfrigt till 1,446 R:dr 5 sk. 1 rst. Under loppet af 1851 utgjorde de födda barnens antal 184. Murbeckska inrättningen för fattiga flickors uppfostran egde 1850 ett fastighetsvärde af blott 9,600 R:dr, men deremot ett kapital af 89,095 R:dr 24 sk. 7 rst. samt en inkomst af 4,184 R:dr 30 sk. 9 rst. Dess utgifter i pensioner etc. gingo till 4,102 R:dr 46 sk. 8 rst. till 26 underhållstagare. Prins Carls uppfostringsinrättning för fattige och vanvårdade barn hade nämnde år ett värde i fastigheter af 80,037 R:dr 10 sk. 2 rst., en kapitalbehållning af 95,832 R:dr 29 sk. 6 rst. samt en inkomst för året af 16,601 R:dr 1 sk. 8 rst. Pensioner och underhåll in natura uppgingo för samma år till 17,771 R:dr 18 sk. 141 underhållstagare. Stadsnämnden har sedermera öfvertagit ena afdelningen af denna inrättning. Denna anstalt har, likasom de flesta andra fattigvårdsinrättningar inom hufvudstaden, på de sistförflutne åren så utvidgats, att den numera kan emottaga nästan dubbelt så stort antal barn som 1850, hvarjemte, genom förändringar i organisationen, underhållskostnaden blifvit betydligt nedsatt. Den yngsta under denna rubrik är Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, hvarmed är förenad en s. k. Krubba. En i sednare tider inrättad barmhertighetsanstalt är Diakoniss-sällskapets läroanstalt, sjukhus, skola och barnhem. Denna stiftades 1849, men kom ej i verksamhet förrän 1851. Under loppet af sjetten åren af dess tillvaro, från Maj 1854 till Maj 1855, vårdades å sjukhuset 96 personer. Skolan öppnades 1853. Elevernes antal var vid samma tid 58.

Behovvet att bereda hemvist för några af de fattigaste barnen insågs, och ett Barnhem förenades med skolan, hvaruti 12 flickor under sistlidet år intogos. Styrelsen utgöres af en förestånderska och 5 af Förvaltningsutskottet valde ledamöter, 3 herrar och 2 fruntimmer. Sällskapet hade vid slutet af 1853 en behållning af 3,743 R:dr 34 sk. 11 rst. Banko.

2. *Barmhertighetsinrättningar, som åt fattiga, egentligen ålderstigna, lemna bostad jemte underhållsbidrag uti inrättningens fastigheter.* Sådane äro Ulrika Eleonoras eller Drottningens hospital, Kniggeska pensionsfonden, Borgerskapets Gubb- och Eukhus-inrättningar, Fabriksfattigkassan, Soopiska fattighuset, Katholska församlingens fattigvård samt Timmermansordens hospital, eller tillsammans 8. De båda rikaste af dessa äro den nämnde Gubbusinrättningen med ett fastighetsvärde, både utom och inom hufvudstaden, belöpande sig till 34,873 R:dr 44 sk. 5 rst., samt vid 1850 års slut ett kapital af 164,835 R:dr 10 sk. 3 rst. och i inkomster 9,196 R:dr 39 sk. 4 rst., hvaraf 6,729 R:dr 27 sk. 4 rst. årligen utgingo såsom pensioner till 61 underhållstagare, äfvensom Enkhuset, egande ett fastighetsvärde af 24,944 R:dr 21 sk. 4 rst., en kapitalbehållning af 212,339 R:dr 4 sk. 7 rst. samt uti inkomster för ofvannämnde år 10,984 R:dr 17 sk. 5 rst. De pensioner eller underhåll in natura, som derifrån utgingo, bestego sig till 7,693 R:dr 38 sk. 4 rst. till 85 underhållstagare. Näst i ordningen efter dessa båda kom Fabriksfattigkassan med ett fastighetsvärde af 16,500 R:dr, en fond af 95,140 R:dr 35 sk. 8 rst. och inkomster uppgående till 8,466 R:dr 4 rst. Från denna kassa utdelades åt icke mindre än 306 personer pensioner etc. till ett belopp af 6,957 R:dr 36 sk. 4 rst. Katholska församlingens fattigvård, ehuru icke egande större kapital än 2,666 R:dr 32 sk., hade dock fastigheter, värderade till 23,000 R:dr Banko. Inkomsterne uppgingo 1850 till 905 R:dr, hvilka utbetaltes såsom pensioner eller in natura till 38 underhållstagare.

3. *Pensionsinrättningar och andra fromma Stiftelser, till hvilka delägarerätt icke är beredd genom erlagda afgifter.* Dessa utgöra ett antal af 38, af hvilka de förnämsta äro: Pensions- och Understödsinrättningar, stående under Ridderhusdirektionens vård, Nödhjelpskassan, Statskontoret, 5 under Bemedlingskommissionen ställda fonder, Konungens Hospital samt Stockholms Sjömanshusinrättning. De förstnämnde fonderne egde vid 1850 års slut ett kapital af 325,426 R:dr 42 sk. 8 rst. och en inkomst af 18,446 R:dr, hvaraf till 36 personer utbetaltes i pensioner etc. 2,047 R:dr 29 sk. 4 rst. Nödhjelpskassan egde vid samma tid en kapitalbehållning af 248,395 R:dr 43 sk. 3 rst. Inkomsterne uppgingo till 11,917 R:dr 40 sk. och pensioner etc. åt 300 underhållstagare till 11,653 R:dr 3 sk. 3 rst. Statskontoret utbetalade i pensioner 228,155 R:dr 32 sk. 2 rst. till

